

Høgskolen i Telemark

EKSAMEN

5010 BEDRIFTSØKONOMISK ANALYSE OG REGNSKAP

02.06.2009

Tid:	9-14 (5 timer)
Målform:	Bokmål/nynorsk
Sidetal:	4 + vedlegg
Hjelpemiddel:	Kalkulator
Merknader:	Alle oppgaver skal besvares. Ta egne forutsetninger der du finner det nødvendig.
Vedlegg:	Skjema for regnskapsavslutning (2 eksemplarer)

Eksamensresultata blir offentliggjort på nettet, via StudentWeb.

Høgskolen i Telemark

Oppgave 1 (30):

Firmaet RØR & ROT hadde 31.12.2008 denne foreløpige saldobalansen

Saldobalansen følger i Vedlegg 1

Momenter til regnskapsavslutning:

- 1 Varebeholdningen pr. 31.12. utgjør 475.000
- 2 I desember blei det betalt husleie for januar neste år, beløp 12.000
- 3 Varebilen skal avskrives med 20% av anskaffelseskost, som var 225.000
- 4 Inventaret skal avskrives med 10% av verdien pr.01.01. Det er ikke kjøpt inventar i løpet av regnskapsåret
- 5 Ved gjennomgang av kundefordringene er tapsrisikoen vurdert til 15.000
- 6 Ekspeditør Sørensen har ikke fått utbetalt overtidslønn for desember, beløp 4.700
- 7 Skyldig arbeidsgiveravgift for 6.termin utgjør 12.600 (inkl. avgift på ubetalt overtidslønn)
- 8 Saldo på privatkonto skal overføres til konto for egenkapital
- 9 Se bort fra feriepengene i denne oppgava

- a) Sett opp saldobalansen. Avslutt regnskapet pr 31.12.2008 på grunnlag av foreløpig informasjon om saldobalansen og tilleggsopplysninger. Svaret kan innleveres på vedlagt innleveringsskjema (vedlegg 1).
- b) Hvor stort overskudd/underskudd hadde bedriften i 2008?
- c) Hvor stor var bedriftens gjeld pr 31.12.2008?
- d) Hvilken bruttofortjeneste i kroner og prosent oppnådde bedriften i 2008?
- e) Sett opp resultat og balanse slik som det ser ut i et årsregnskap.

Oppgave 2 (25 %)

En produksjonsbedrift har beregnet seg frem til følgende kostnad og inntektsfunksjon:

$$TK = 0,5 X^2 + 30.120X + 15.500.000$$

$$TI = -0,9 X^2 + 55.000X$$

- a) Beregn bedriftens grensekostnad og grenseinntekt.
- b) Beregn vinningsoptimal mengde.
- c) Hva utgjør de faste kostnadene?
- d) Hvor stort overskudd kan bedriften oppnå ved vinningsoptimal produksjonsmengde?
- e) Hva blir overskuddet ved en produksjon på 55 000 enheter?
- f) Hva er salgsprisen og hva er den totale enhetskostnaden i vinningsoptimum?

Høgskolen i Telemark

Oppgave 3 (25%)

Bø Mekaniske verksted AS bruker selvkostprinsippet som grunnlag for sitt driftsregnskap og i sine kalkyler. I den forbindelse blir de indirekte kostnadene fordelt på grunnlag av normalsatser. Bedriften har tre avdelinger hvor tilvirkningen (produksjonen) skjer; Materialforvaltningsavdelingen, Skjærebrenningsavdelingen og Sveiseavdelingen. I tillegg har bedriften en salgs- og administrasjonsavdeling.

For 2008 har bedriften satt opp følgende budsjett for sin produksjonsvirksomhet:

	Materialavd.	Skjærebr.avd	Sveiseavd.	Salgsogadm.
Budsj. Indirekte kostnader	kr. 400 000	kr. 1 200 000	kr. 1 600 000	kr. 1280000
Av dette:				
Variable	kr. 100 000	kr. 240 000	kr. 160 000	kr. 320 000
Faste	kr. 300 000	kr. 960 000	kr. 1 440 000	kr. 960 000

Øvrige budsjett-tall:

Budsjettet direkte materialforbruk	kr. 2 000 000
Budsjettet direkte lønn skjærebrenneavdeling	" 1 200 000
Budsjettet direkte lønn Sveiseavd.	" 1 600 000

Budsjettet antall direkte belastbare timer i Skjærebrenneavdelingen	20 000 timer
Budsjettet antall direkte belastbare timer i Sveiseavdelingen	25 000 timer

Som fordelingsgrunnlag ved innkalkulering av de indirekte kostnadene benytter bedriften følgende størrelser:

Materialavdelingen	: Direkte materialforbruk
Skjærebrenneavdelingen	: Antall direkte arbeidstimer
Sveiseavdelingen	: Direkte lønn
Salgs- og adm. Avd.	: Tilvirkningskost solgte varer

Ordre nr.:	795	796	797	Sum
Direkte materialforbruk (kr.)	60 000	160 000	80 000	300 000
Direkte lønn i skjærebrenneavd. (kr.)	40 000	90 000	50 000	180 000
Direkte lønn i sveiseavd. (kr.)	60 000	120 000	60 000	240 000
Antall timer i skjærebrenneavd.	600timer	1400timer	800timer	2800timer

Bedriften hadde pr. 1. september disse beholdningene av varer i arbeid og ferdigvarer:

	Varer i arbeid	Ferdig varer
Ordre nr.	795	794
Direkte materialer	Kr. 10 000	Kr. 40 000
Direkte lønn (skjærebrenneavd og sveiseavd)	" 5 000	" 50 000
Kalkulert tillegg materialavd.	" 2 000	" 8 000
Kalkulert tillegg for skjærebrenneavd.	" 5 000	" 32 000
Kalkulert tillegg for sveiseavd.	" 10 000	" 40 000
Tilvirkningskost	Kr. 32 000	Kr.170 000

Vedrørende status på de enkelte ordrene:

Ordre nr 794 er solgt i september 2008. Salssummen utgjorde kr. 200 000

Ordre 795 ble ferdigprodusert og også solgt i september 2008. Salgssummen utgjorde kr. 440 000.

Ordre 796 ble påbegynt i september, men ikke ferdigstilt (-produsert).

Ordre 797 ble påbegynt og ferdigprodusert i september 2008.

Høgskolen i Telemark

I finansregnskapet for september ble det registrert følgende indirekte kostnader (virkelige) i bedriftens ulike avdelinger:

	Materialavd.	Skjærebr.avd	Sveiseavd.	Salg&Adm.
Indirekte kostnader	Kr. 64 000	Kr. 180 000	Kr. 260 000	Kr. 80 000
Herav:				
Variable:	Kr. 14 000	Kr. 36 000	Kr. 30 000	Kr. 15 000
Faste	Kr. 50 000	Kr. 144 000	Kr. 230 000	Kr. 65 000

- Sett opp et driftsregnskap basert på normalkalkulasjon etter selvkostmetoden for september måned 2008. Hva blir bedriftens produksjonsresultat? Bruk vedlagte skjema.
- Drøft hvilken betydning ville det hatt for produksjonsresultatet at bedriften hadde benyttet bidragsmetoden i sitt driftsregnskap i stedet for selvkostmetoden? (Du behøver i den anledning ikke sette opp en ny kalkyle basert på bidragsmetoden).

Oppgave 4 (20%)

Duft & Velvær AS produserer og markedsfører artikler til bedriftsmarkedet. Ett av produktene er en luktpatron som bedriften har stor suksess med både på hjemmemarkedet og på enkelte eksportmarkeder (særlig i Danmark). Selskapets salgspris er 50 kr pr. stk. De variable kostnadene er 32 kr pr. stk., mens de faste kostnadene som er forbundet med produktet er 108.000 kr pr. mnd.

- Beregn nullpunktomsætningen pr. måned i antall luktpatroner og i kr. Vis også beregningene i et diagram.
- Dersom de variable kostnadene øker med 10 % mens salgsprisen forblir som tidligere, vil da nullpunktomsætningen øke, minske eller forbli den samme? Begrunn svaret.
- Duft & Velvær AS selger for tiden 8000 luktdusjpatroner pr.mnd. En ung nytilsatt markedsmedarbeider er imidlertid overbevist om at salget kan økes med 25 % og selges i hele Norden dersom salgsprisen pr. enhet reduseres med 10 %. Tror du på den unge markedsmedarbeideren? Utarbeid to resultatregnskap: ett som viser dagens situasjon og ett som viser situasjonen dersom den unge markedsmedarbeiderens forslag gjennomføres. Vis også dekningsbidragskalkylen pr. enhet for de to situasjonene.

Høgskolen i Telemark

VEDLEGG 1)	Saldbalanse		NR.	Posteringer	RESULTAT	BALANSE	
	D	K					
Varebil	135000						
Inventar	88000						
Varebeholdning	363000						
Kundefordringer		9000					
Avsetning ta fordringer							
Forskuddsbet husleie							
Kontanter	7800						
Bankinnskudd folio	107200						
Bankinnskudd trekk	23400						
Egetkapital		612400					
Privat konto	225000						
Pantlån		84500					
Leverandørgjeld		412500					
Skyldig Skattekke		23400					
Oppgjørskonto mva		47700					
Skyldig AGA		10200					
Skyldig lønn		6140000					
Avgiftspliktig vaersalg	4390000						
Avgiftspliktig varekjøp	1127800						
Lønn	158300						
AGA							
Avskrivninger	132000						
Husleie	569300						
Andre driftskostnader	5600						
Tap på forringer	7300						
Rentekostnader							
Årets Resultat							
Sum	7339700	7339700					

Høgskolen i Telemark

VEDLEGG 2)

Beskrivelse	Normalpris		Ordre 794		Ordre 795		Ordre 796		Ordre 797		NORMALKOST T Kr	VIRKELIG Kr	DEKNINGS- DIF.
	Kr	%	Gr.læg	Kr	Gr.læg	Kr	Gr.læg	Kr	Gr.læg	Kr			
Salgsmøbler													
Direkte materialer													
Direkte lønn													
Avd.													
Direkte lønn													
Avd.													
<i>Indvirkede tilvirkningskostnader:</i>													
Avd.: Material													
Avd.: Skjøtebrenne													
Avd.: Sveise													
Avd.:													
Tilvirkningskost i perioden													
Beholdningsendringer varer i arbeid													
Tilvirkningskost ferdige varer													
Beholdningsendringer ferdige varer													
Tilvirkningskost salg													
<i>Indvirkede kostnader salgslønn</i>													
SELVKOST													
PRODUKTERESULTAT													
Sum dekningsdifferanser													
PRODUKSJONSRESULTAT													

→